

**UCHWAŁA NR XLIV.411.2022
RADY GMINY DĄBRÓWKA**

z dnia 19 grudnia 2022 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy
w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2026**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2022 r., poz. 559, z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) Rada Gminy Dąbrówka uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2026 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dąbrówka.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY DĄBRÓWKA

Sławomir Rosa

Uzasadnienie do uchwały Nr XLIV.411.2022

Rady Gminy Dąbrówka

z dnia 19 grudnia 2022 r.

Zgodnie z treścią art. 6 ust 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Tworząc niniejszy dokument uwzględniono niezbędną współpracę i integrację wielu podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem tej współpracy będzie profesjonalne udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie oraz oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

Mając na uwadze zakres obowiązków spoczywających na gminie należy podjąć stosowną uchwałę w tym zakresie.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY DĄBRÓWKA

Stefan Rosa

Załącznik
do Uchwały nr XLIV.411.2022
Rady Gminy Dąbrówka
z dnia 19 grudnia 2022 r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
NA LATA 2023 – 2026**

DĄBRÓWKA 2022

WSTĘP

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku w art. 18 i 71 wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza poprzez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Jedną z trudnych sytuacji społecznych jest występująca przemoc w rodzinie.

Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, spełniającym określone funkcje względem niego, w tym m.in. zaspokajają potrzebę bezpieczeństwa, miłości, przynależności, szacunku i uznania, przekazuje obowiązujące w społeczeństwie normy i wzorce zachowań oraz wartości. Kształtuje ona człowieka i przygotowuje go do życia w społeczeństwie, stanowi system wewnętrznych powiązań, w których wszyscy członkowie wzajemnie na siebie oddziałują, pozostając w dynamicznej równowadze, a jakakolwiek zmiana wpływa na jego całość.

Przemoc w rodzinie zaburza funkcjonowanie rodzin, naruszając podstawowe prawa człowieka, niszcząc poczucie godności, szacunku i zaufania. Definicja zawarta w art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) stanowi, że przemoc to: *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt 1, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą*. Ustawodawca art. 2 ust. 1 cytowanej ustawy definiuje również członka rodziny jako: *osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. z 2022, poz. 1138, z późn. zm.), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą*.

Przemoc jest zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich uwikłanych w nią osób: ofiar, świadków, sprawców. Skutki jej są długotrwałe i istotnie wpływają na codzienne funkcjonowanie osób, których dotyczą. Należy pamiętać, że przemoc to intencjonalne działanie lub zaniechanie działania jednej osoby wobec drugiej, która wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powoduje cierpienie i szkody.

Występowaniu przemocy szczególnie sprzyjają:

- Obowiązujące w danym środowisku normy kulturowe i społeczne, m.in.: przekonanie o prawie rodziców do dominacji nad dzieckiem, przekonanie o dominacji mężczyzn nad kobietami;
- Nadużywanie alkoholu i uzależnienie od alkoholu, który osłabia kontrolę zachowań, zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem, zaburza ocenę sytuacji, powoduje błędną interpretację zachowań innych osób;
- Podeszły wiek, przemoc wobec osób starszych wzrasta, gdy w rodzinie występuje zależność pomiędzy członkami rodziny, dzielenie wspólnego mieszkania, fizyczne i psychiczne obciążenie opiekuna, izolacja społeczna rodziny, choroby psychiczne;
- Niepełnosprawność jest czynnikiem ryzyka, ponieważ nad osobą niepełnosprawną członkowie rodziny i inne osoby mają ewidentną przewagę, a osoby te często zdane są na ich opiekę.

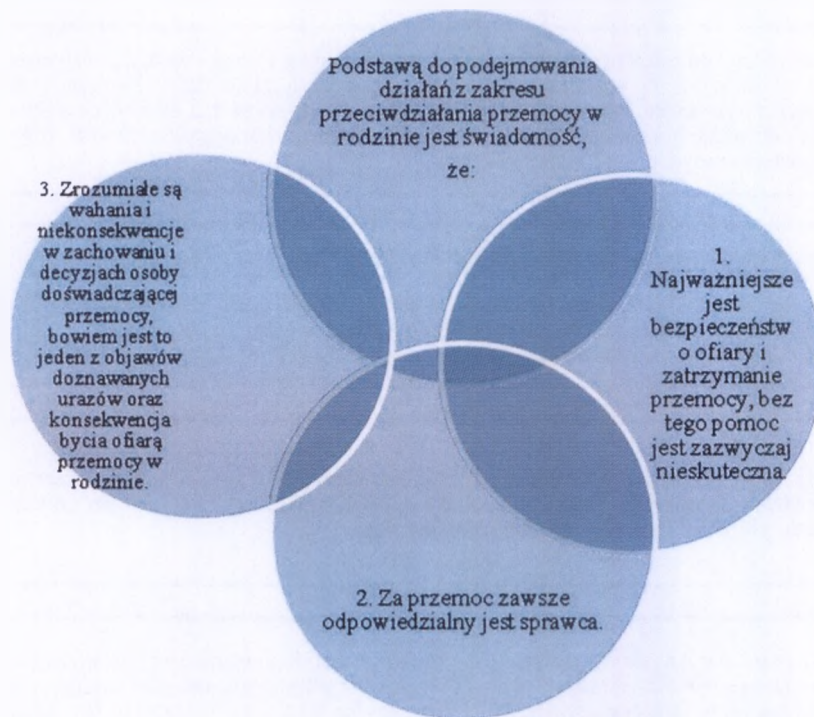
Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy i dokonywać się przy udziale różnych instrumentów:

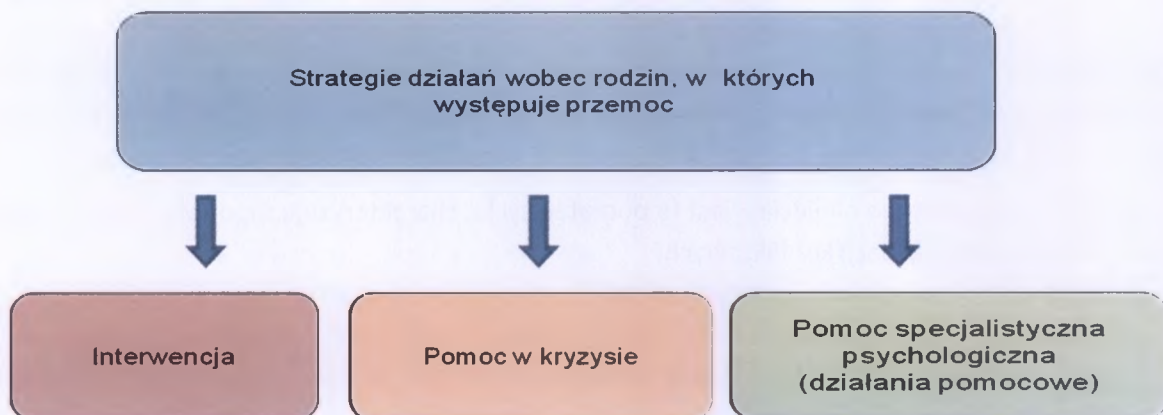
Cechą charakterystyczną zjawiska przemocy w rodzinie jest tendencja do powtarzania się pewnych prawidłowości nazwanych cyklem przemocy. W cyklu przemocy obserwuje się następujące po sobie fazy:

- Faza narastającego napięcia – jest to początek cyklu, charakteryzuje się on wzrostem napięcia i natężeniem sytuacji konfliktowych.
- Faza ostrej przemocy – następuje wybuch gniewu i wyładowanie agresji na ofierze. W tej fazie najczęściej dochodzi do interwencji, ofiary pod wpływem silnych emocji spowodowanych doznaną krzywdą decydują się wezwać pomoc, złożyć zawiadomienie na policję, podjąć inne działania.

- Faza miodowego miesiąca – jest to faza skruchy ze strony sprawcy, okazywania żalu, miłości. Sprawca obiecuje poprawę, deklaruje, że nigdy się to nie powtórzy, jest miły i troskliwy. Ofiara wbrew zdrowemu rozsądkowi i wcześniejszym doświadczeniom wierzy sprawcy, ponieważ pragnie by to była prawda. W tej fazie wycofuje się z wcześniej podjętych działań, rezygnuje z pomocy, wycofuje skargi. Stopniowo sprawca przestaje być miły, napięcie ponownie narasta i faza kończy się nawrotem przemocy spowodowanym wzrostem napięcia.

Zjawisko przemocy w rodzinie dotykające społeczność lokalną jest ściśle powiązane z innymi obszarami problemów społecznych, dlatego ich rozwiązywanie powinno być wspólnym interesem uzupełniających się działań specjalistów, instytucji i organizacji, m.in. służby zdrowia, pomocy społecznej, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych, policji, sądów czy związków wyznaniowych i Kościołów. Każde z nich ma do czynienia z innym aspektem zjawiska, jednak działając osobno nie doprowadzą do zwiększenia jakości wsparcia społecznego w obszarze przemocy występującej wewnątrz rodzin.

Najistotniejszym elementem pomocy rodzinie uwiłkanej w przemoc jest szybka i skuteczna **interwencja**, której celem jest zatrzymanie przemocy.

Następnie uprawnione służby, zgodnie ze swoimi kompetencjami, powinny podjąć działania, tzw. **pomoc w kryzysie**, mającą na celu trwale zatrzymanie przemocy. Dopiero kolejnym etapem pracy z rodziną, przy braku bezpośrednich zagrożeń, może być **praca terapeutyczna** – towarzysząca przy wprowadzaniu zmian przez osobę.

Przy zaangażowaniu, pomocy i działaniach osób i instytucji zewnętrznych osoba doznająca przemocy jest w stanie zmienić swoją sytuację. Uruchomić swoje zasoby wewnętrzne i zewnętrzne, umożliwiające zatrzymanie przemocy i życie bez przemocy.

Zintegrowanie wszystkich zasobów jednostek i organizacji do realizacji zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie (dalej zwanego Programem) daje szansę stworzenia jednolitej procedury wsparcia osób uwiłkanych w przemoc oraz zwiększenie skuteczności udzielanej pomocy. Jednym z podstawowych warunków osiągnięcia tego celu jest zintegrowanie środowiska przy realizacji Programu.

Uchwalenie Programu to zadanie wynikające z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, który nakłada na gminy obowiązek tworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Głównym jego celem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz zwiększenie skuteczności pomocy dla rodzin, w których ten problem występuje. Natomiast do zadań należy wprowadzenie w życie szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy w rodzinie, jak i przeciwdziałanie temu zjawiskowi oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy ofiarom przemocy oraz w podejmowaniu działań wobec sprawców.

Program stanowi integralną część Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Dąbrówka na lata 2022 - 2028.

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2026, zwanym dalej Programem jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w gminie Dąbrówka. Program zakłada podejmowanie kompleksowych działań nakierowanych zarówno na osobę doznającą przemocy, jak i na edukację oraz korygowanie agresywnych postaw i zachowań osób stosujących przemoc.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 – 2026 ma charakter długofalowy. Działania ujęte w programie w miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleniom.

Program określa szczegółowe zadania do realizowania, ukierunkowane na efektywną współpracę pomiędzy instytucjami, zapewnienie jakości i skuteczności pomocy udzielanej osobom i rodzinom uwiłkanych w przemoc, kształtowanie świadomości społecznej w zakresie zjawiska przemocy w rodzinie, doskonalenie kadr zajmujących się diagnozowaniem i pomocą osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, edukację i profilaktykę.

Zakładając, że program będzie stanowił strategiczny plan działań opracowany przez przedstawicieli instytucji i służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie na terenie gminy Dąbrówka i powiatu wołomińskiego można przyjąć oczekiwanie, że przyczyni się on do wypracowania skoordynowanego interdyscyplinarnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie

Dąbrówka, co niewątpliwie będzie pomocne w ograniczeniu zjawiska przemocy w rodzinie i łagodzeniu skutków tego zjawiska, poprawie życia rodzin.

ROZDZIAŁ 1. GENEZA I ETAPY TWORZENIA PROGRAMU

W procesie tworzenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Dąbrówka na lata 2023- 2026 uczestniczyli przedstawiciele instytucji zajmujący się zapobieganiem i zwalczaniem przemocy w rodzinie oraz mieszkańcy gminy Dąbrówka.

Proces tworzenia Programu polegał na przeprowadzeniu badań diagnozujących problemy przemocy w rodzinach zamieszkujących na terenie gminy. Badając problem wykorzystano trzy narzędzia:

1. Analizę danych zastanych,
2. Ankietę przeprowadzoną wśród mieszkańców gminy Dąbrówka.

Diagnoza w gminie Dąbrówka została skonstruowana na podstawie określenia aktualnych problemów przemocy w rodzinie, przedłożonych materiałów statystycznych i urzędowych będących w dyspozycji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrówce, jak również instytucji z nim współpracujących.

W odpowiedzi na zdiagnozowane problemy opracowano założenia, cele i działania dla Programu. Dokonano również analizy SWOT - czyli identyfikacji mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń lokalnej polityki społecznej pod kontem przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wypracowano założenia oraz zaplanowano cele i działania Programu. Zaplanowano wskaźniki oraz sposób monitoringu i ewaluacji Programu.

ROZDZIAŁ 2. RAMY PRAWNE I ZGODNOŚĆ Z DOKUMENTAMI WYŻSZEGO RZĘDU

Głównym aktem prawnym określającym zadania służące przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie jest ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która wprowadza definicję przemocy w rodzinie, precyzuje zadania na poszczególnych szczeblach samorządu, określa zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz wobec osób stosujących przemoc. Ustawa nakłada na gminę obowiązek tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym:

- o opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- o prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- o zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- o tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Ponadto, ustawodawca w art. 9 d wprowadza procedurę „Niebieskie Karty”, jako narzędzie w oparciu o które podejmowane są interwencje w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą. Procedura

obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie.

Sposób jej realizacji określa Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty”, zgodnie z którym członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej m.in.:

- udzielają pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie;
- podejmują działania w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań;
- zapraszają osobę, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej;
- opracowują indywidualny plan pomocy dla osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, i jej rodziny, który zawiera propozycje działań pomocowych;
- rozstrzygają o braku zasadności podejmowania działań.

Wszystkie w/w formy pomocy dla osób doznających przemocy mają być bezpłatne. Są to zadania dla wszystkich instytucji, podmiotów i organizacji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Natomiast postępowanie karne uruchamiane jest poprzez złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa na Policji albo w prokuraturze. Jeśli informacje zawarte w zawiadomieniu uzasadniają podejrzenie popełnienia przestępstwa, to zostaje wszczęte postępowanie karne.

Ustawa, mówiąc o uzasadnionym podejrzeniu, wymaga tym samym, aby było ono oparte na racjonalnych przesłankach. Uzasadnione podejrzenie ma się odnosić do konkretnego przestępstwa, a więc czynu, który daje się zakwalifikować z określonego przepisu części szczególnej Kodeksu karnego lub innej ustawy szczególnej¹. Obowiązek zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu jest wtedy, kiedy z dostępnych materiałów świadczących o popełnieniu przestępstwa wynika wniosek co do posiadania wiarygodnych dowodów popełnienia przestępstwa.

Należy także podkreślić, że zgodnie z art. 12 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie osoby, które w związku z wykonywaniem swoich obowiązków służbowych powzięły podejrzenie o popełnieniu przestępstwa z użyciem przemocy wobec członków rodziny, powinny niezwłocznie zawiadomić o tym Policję lub prokuratora.

¹ W. Grzeszczyk, *Kodeks postępowania karnego. Komentarz*, Warszawa 2008 Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis (wydanie VI) ss. 752.

ROZDZIAŁ 3. DIAGNOZA PROBLEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE DĄBRÓWKA

Niniejsza część Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie została sporządzona na podstawie badania pt. „Diagnoza lokalnych zagrożeń społecznych dla gminy Dąbrówka” przeprowadzonego przez Centrum Działań Profilaktycznych z Wieliczki i sporządzonego w 2021 roku. Powyższy dokument jest opracowaniem, opisującym społeczne uwarunkowania społeczności zamieszkującej na terenie Gminy Dąbrówka. Szczegółowa analiza pozwala na określenie kierunków działań związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych na terenie Gminy, w tym również problemów związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. W celu opracowania Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w gminie Dąbrówka w latach 2023-2026 z w/w „Diagnozy lokalnych zagrożeń społecznych dla gminy Dąbrówka” wyłączono tylko tę część badań dotyczącą zagrożeń związanych z przemocą w rodzinie tj. badania na temat zjawiska przemocy wśród osób dorosłych, zjawiska przemocy wobec nieletnich w opinii dorosłych i zjawiska przemocy domowej wśród dzieci.

Głównym celem powyższego badania w 2021 roku było oszacowanie lokalnych zagrożeń społecznych, w tym również skali zjawiska przemocy w gminie Dąbrówka, poznanie wiedzy mieszkańców na temat przemocy oraz ocena systemu przeciwdziałania i zwalczania tego problemu. Ponadto do pełnego zobrazowania skali zjawiska dokonano analizy danych zastanych tj. informacji zgromadzonych w latach 2019-2021 przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce, które to dane stanowiły podstawę do poznania skali zjawiska przemocy w rodzinie oraz działań podejmowanych w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3.1 Założenia teoretyczne

Diagnoza problemów społecznych jest sposobem aktywnego poszukiwania i dostarczania aktualnych informacji dotyczących społeczności lokalnej. Właściwe rozpoznanie sytuacji jest podstawą do podjęcia działań służących rozwiązywaniu problemów społecznych, a co za tym idzie – lepszemu zaspokajaniu potrzeb i poprawie jakości życia. Jest to narzędzie wyodrębniające kluczowe kwestie społeczne, dzięki któremu pozyskuje się wiedzę dotyczącą stanu badanej grupy oraz głównych potrzeb i kierunków zmian.

Diagnoza społeczna zawsze bezpośrednio lub pośrednio odnosi się do stanu i sposobu zaspokajania potrzeb społecznych. Wiedza, której dostarcza diagnoza, pozwala w sposób adekwatny do realiów zaplanować i wdrożyć działania służące członkom społeczności lokalnej, a także optymalnie i efektywnie wykorzystać do tego posiadane zasoby finansowe, instytucjonalne i ludzkie.

Diagnozy i ewaluacje powinny przede wszystkim dotyczyć nie tylko szczegółowego określenia rozmiaru danego problemu społecznego, ale jak najdokładniejszego zobrazowania poziomu dostępności do potrzebnych usług specjalistycznych i społecznych, np. wsparcie dla rodzin. Dostępność należy rozumieć nie tylko jako fizyczny poziom usługi, lecz również jako poziom możliwości skorzystania z danej usługi.

Tradycyjne podejście do diagnozowania problemów społecznych polega na ocenie stanu zaspokojenia potrzeb i zidentyfikowaniu czynników uniemożliwiających ich zaspokojenie. Obecnie

coraz powszechniej diagnoza problemów społecznych obejmuje także analizę możliwości zaspokajania potrzeb społecznych, bo tu właśnie często mogą tkwić przyczyny problemów.

Diagnoza i monitoring problemów społecznych są niezbędne do tego, aby prowadzić skuteczne i użyteczne działania służące ich rozwiązywaniu. To jest główny cel diagnozowania i monitorowania, ale warto zwrócić uwagę również na szczegółowe cele, które można osiągnąć dzięki ich prowadzeniu. Diagnoza problemów społecznych służy identyfikacji:

- problemów „ukrytych”,
- przyczyn i skutków problemów,
- skali i zakresu problemów oraz grup społecznych, których problemy dotyczą, problemów społecznych w danym układzie geograficznym lub administracyjnym (na przykład wieś – gmina czy gmina – powiat).

Przeprowadzenie rzetelnej diagnozy problemów społecznych jest czynnikiem zwiększającym wiarygodność i zaufanie społeczne do proponowanych działań, które służą rozwiązywaniu problemów, i instytucji je realizujących.

Zgodnie z założeniami badania problemów społecznych opracowanie diagnozy wiąże się również ze stworzeniem listy rekomendacji na dalsze działania profilaktyczne i prewencyjne dla danej społeczności. Pierwszym z kryteriów tworzenia zaleceń jest dostosowanie się do lokalnych potrzeb i metod pracy – odgórne narzucanie rozwiązań niedostosowanych do danej populacji, zazwyczaj prowadzi do nieefektywnych działań oraz marnowaniem środków finansowych.

Kolejnym istotnym kryterium diagnozowania i rekomendacji jest postulat sprawdzonej skuteczności lub przyjmowania działań, które w podobnych Gminach okazały się być dobrymi praktykami, rozwiązującymi zastane tam w trakcie badań (najczęściej rewitalizacyjnych) problemy.

3.2 Problematyka i cele szczegółowe badań

Niniejsze opracowanie ma na celu prezentację wyników badań sondażowych przeprowadzonych na terenie Gminy Dąbrówka. Poniższa diagnoza opisuje zarówno rodzaj, jak i skalę występowania określonych problemów społecznych oraz wskazuje na znaczące kwestie społeczne. Pozwala to na ukierunkowanie i zaplanowanie działań mających na celu rozwiązanie występujących aktualnie na terenie Gminy Dąbrówka problemów społecznych. Poniżej zaprezentowano skalę zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Dąbrówka, poznanie wiedzy mieszkańców na temat przemocy oraz ocena systemu przeciwdziałania i zwalczania tego problemu.

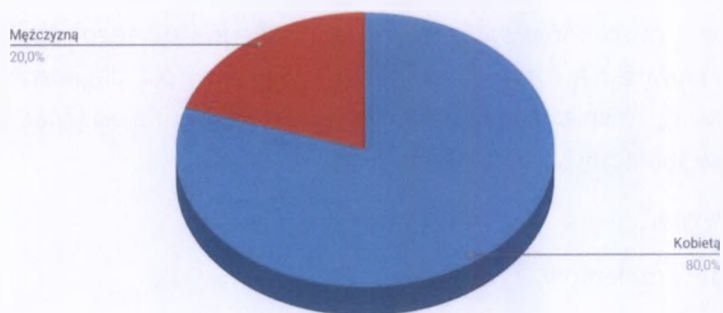
3.3 Wyniki badań wśród dorosłych mieszkańców

A. Ocena ważności problemów społecznych wśród dorosłych

Uczestnikami badania sondażowego były osoby dorosłe, zarówno kobiety, jak i mężczyźni, o różnym poziomie wykształcenia, zamieszkujący na terenie Gminy Dąbrówka.

Anonimowe ankiety wypełniły osoby spośród, których 80% stanowiły kobiety, a 20% mężczyźni.

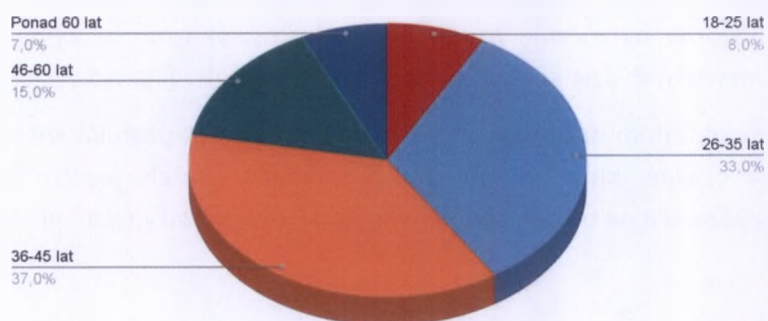
Płeć

Podział respondentów ze względu na płeć

Respondenci zostali poproszeni o zaznaczenie swojego wieku. Najwięcej osób było w przedziale wiekowym 36-45 lat (37%). W następnej kolejności znalazły się osoby 26-35 lat (33%), a następnie 46-60 lat (15%), 18-25 lat (8%) oraz po 60 roku życia (7%).

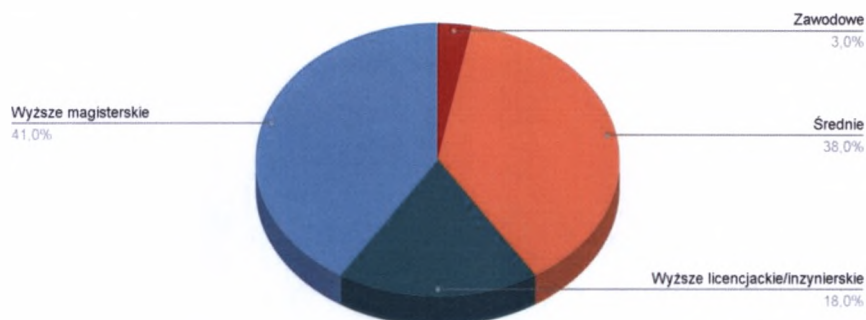
Wiek

Podział respondentów ze względu na wiek

Badani zostali poproszeni o określenie swojego wykształcenia. W przeważającej części były to osoby z wyższym wykształceniem magisterskim (41%), następnie osoby ze średnim wykształceniem (38%), wyższym w stopniu licencjackim lub inżynierskim (18%) oraz zawodowym (3%),

Wykształcenie

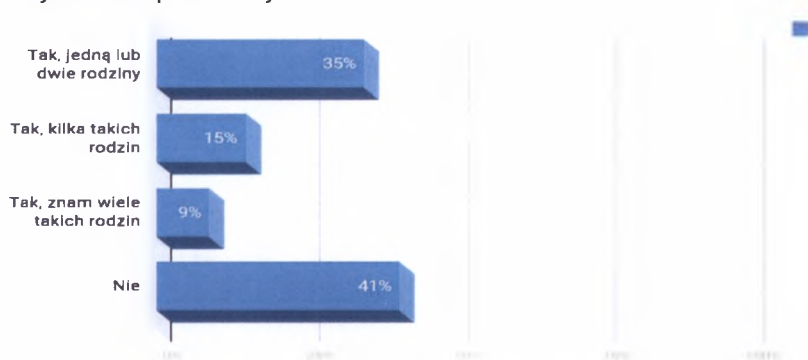

Podział respondentów ze względu na wykształcenie

B. Zjawisko przemocy domowej wśród dorosłych

W tej części ankiety mieszkańcom zostały zadane pytania dotyczące zjawiska przemocy w rodzinie. Pierwsze z nich odnosiło się do występowania przemocy wśród osób, które ankietowani znają osobiście.

Czy zna Pan/ Pani rodziny, w których dochodzi do różnych form przemocy ?

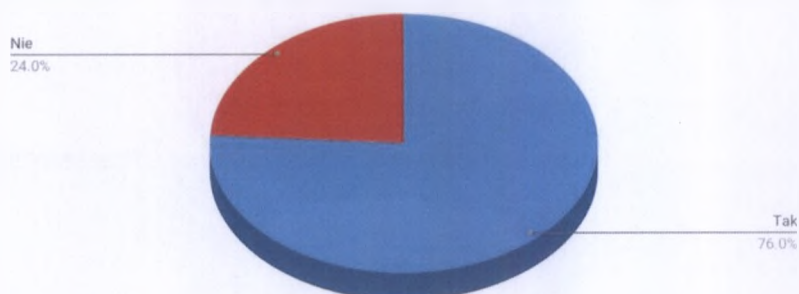

Ilość rodzin dotkniętych przemocą

Spośród ankietowanych 41% deklaruje, iż nie zna ani jednej rodziny doświadczającej przemocy. Natomiast 35% badanych zna jedną lub dwie takie rodziny. Kilka takich rodzin zna 15% biorących udział w badaniu, natomiast 9% zna dużo takich rodzin. Widocznym jest zatem, że problem przemocy istnieje wśród lokalnej społeczności, bo aż 59% respondentów zna min. 1 rodzinę borykającą się z problemem przemocy domowej. Potwierdzają to dane statystyczne Policji i wskazują na korelacje przemocy z używaniem alkoholu.

W dalszej części badania zapytano o poziom wiedzy na temat działań względem osoby doświadczającej przemocy.

Czy wie Pan/Pani, jak powinno się postępować wobec osoby, która doświadcza przemocy ?

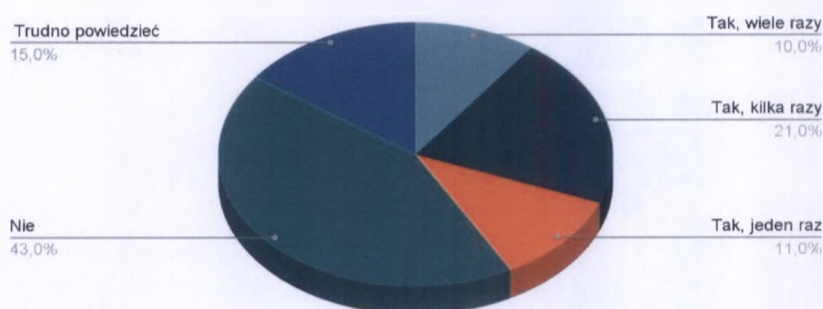

Świadomość postępowania z ofiarami przemocy

76 % respondentów deklaruje wiedzę na temat postępowania wobec osoby doświadczającej przemocy. Aż 24% badanych wskazało, iż nie wie jak można takiej osobie pomóc lub gdzie się udać w przypadku zaistnienia sytuacji przemocowej. Wskazuje to na potrzebę szerzenia w lokalnej społeczności wiedzy dotyczącej form pomocy dla osób dotkniętych przemocą domową.

Kolejne pytanie dotyczyło osobistego zareagowania na zaobserwowane zjawiska przemocy w lokalnym środowisku, aby sprawdzić czy odpowiedzi na poprzednie pytanie nie są wyłącznie teoretyczne.

Czy kiedykolwiek zdarzyło się zareagować na przemoc w znanych Panu/Pani rodzinach?

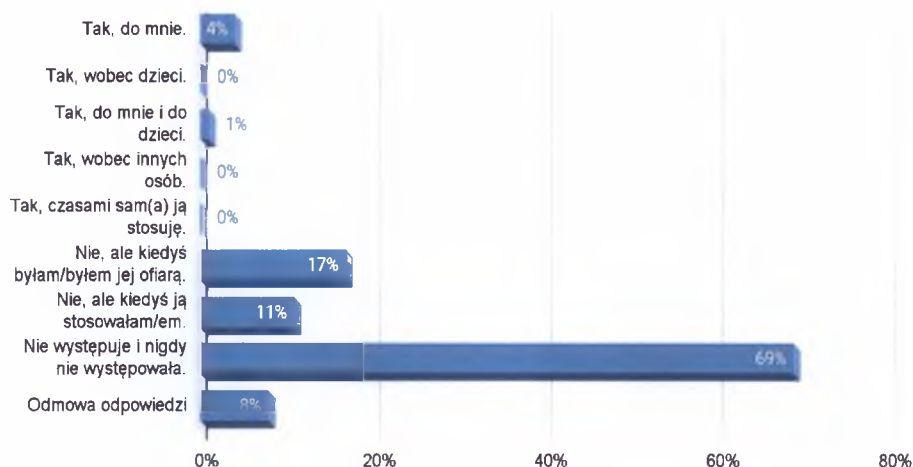

Doświadczenie reagowania na przemoc

43% osób ankietowanych zadeklarowało, że nigdy nie musiało zareagować na przemoc, 11% miało jedno takie doświadczenie, natomiast 31% reagowało kilka lub wiele razy. 15% badanych nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie. W sumie aż 42% reagowało w swoim życiu na przemoc w otoczeniu.

Kolejne pytanie dotyczyło osobistych doświadczeń przemocy w gospodarstwie domowym respondentów.

Czy w Pani/Pana gospodarstwie domowym występuje przemoc?

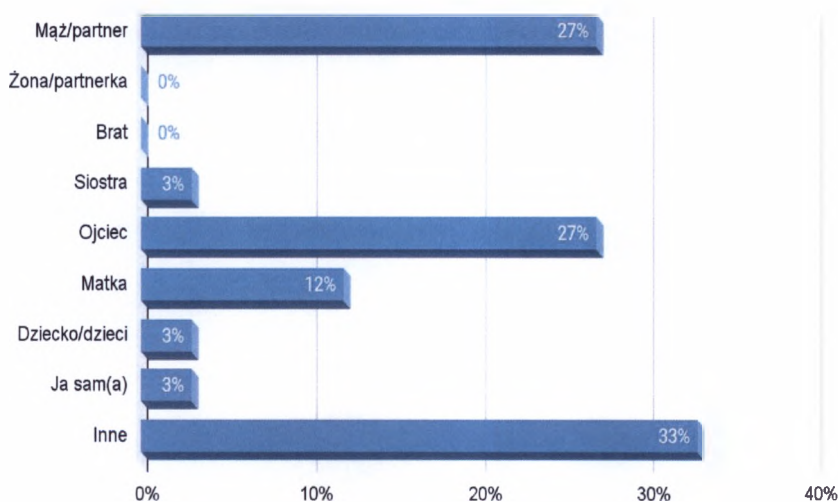

Przemoc domowa w gospodarstwie domowym respondentów

69% respondentów odpowiedziało, iż w ich gospodarstwach domowych przemoc domowa nigdy nie występowała, natomiast 17% zadeklarowało, iż kiedyś było ofiarą przemocy, ale aktualnie już nie jest, 4% nadal doświadcza przemocy w swoim domu, w tym 1% osób doświadcza przemocy skierowanej do siebie i do dzieci. 11% stosowało przemoc w przeszłości wobec innych członków swojej rodziny. 8% ankietowanych odmówiło odpowiedzi na to pytanie.

W kolejnym pytaniu doprecyzowano kto w gospodarstwie domowym respondentów (którzy zadeklarowali istniejące teraz lub w przeszłości zjawisko przemocy) stosuje lub kiedykolwiek stosowało przemoc wobec innych (pytanie wielokrotnego wyboru).

Kto jest/był sprawcą przemocy w Pani/Pana domu?

Sprawcy przemocy w gospodarstwach domowych

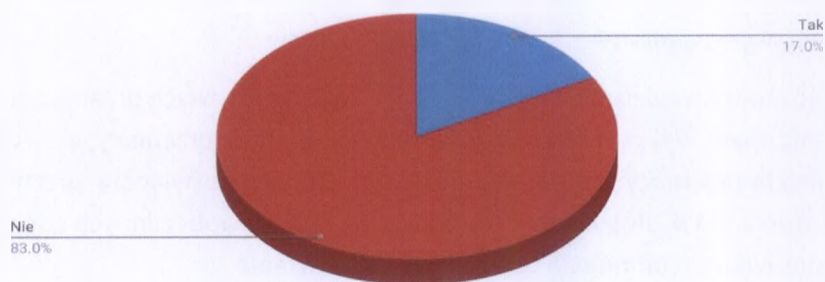
36% respondentów odpowiedziało na to pytanie wśród wszystkich badanych. 27% z tych osób wskazało męża lub partnera jako osobę stosującą przemoc, 27% ojca, 12% matkę. Po 3% wskazało siostrę, siebie samego/ą oraz dzieci. Wśród osób, które zaznaczyło „inne” w odpowiedziach otwartych

doprecyzowało, że przemoc nie występuje w ich domach oraz wskazało brata ciotecznego, babcię, bratową i osoby spoza rodziny.

C. Zjawisko przemocy wobec nieletnich w opinii dorosłych

W części ankiety umieszczono pytania badające stereotypowe myślenie dotyczące przemocy wobec nieletnich. Jeszcze do niedawna uważano, że strach przed rodzicami ułatwia wychowywanie dzieci. Obecnie pomimo ogólnej zmiany trendów, nadal można spotkać osoby, które myślą w ten sposób. Mieszkańcom Gminy Dąbrówka zadane zostało pytanie, które pozwoliło poznać ich poglądy dotyczące tej właśnie kwestii. Pierwsze pytanie dotyczyło surowego traktowania jako sposobu na hartowanie dziecka i lepsze radzenie sobie w dorosłym życiu.

Czy, Pana/Pani zdaniem, surowe traktowanie hartuje dziecko i pozwala lepiej radzić sobie w życiu?

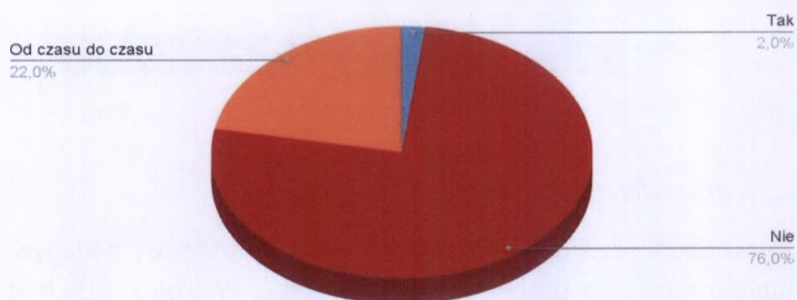

Surowe traktowanie jako metoda wychowawcza

Zdecydowana większość mieszkańców Gminy Dąbrówka uważa, że surowe traktowanie nie hartuje dziecka i nie pozwala mu lepiej radzić sobie w życiu (83%). Za podejściem surowego traktowania opowiedziało się tylko 17% badanych.

Następne pytanie doprecyzowało czy w opinii mieszkańców stosowanie kar fizycznych jest właściwą metodą wychowawczą.

Czy, Pani/ Pana zdaniem stosowanie kar fizycznych jest dobrą metodą wychowawczą?

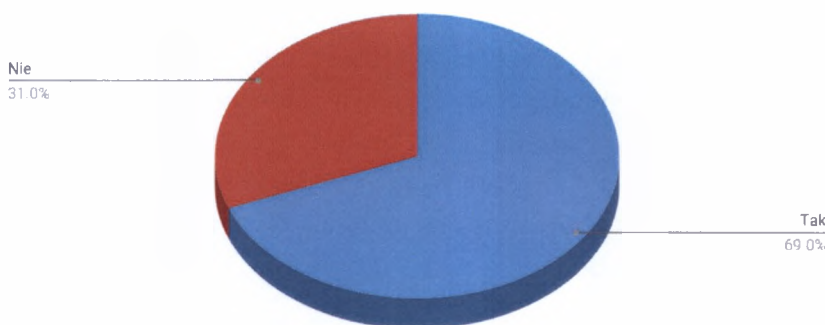

Kara fizyczna jako metoda wychowawcza

Stosowania kar fizycznych jako dobrej metody wychowawczej nie popiera większość, bo aż 76% ankietowanych mieszkańców. Ich użycie od czasu do czasu dla 22% badanych jest akceptowane, a 2% osób uważa kary fizyczne za właściwą metodę wychowawczą.

W kolejnym pytaniu zapytano dorosłych mieszkańców Dąbrówki czy stosowanie kar fizycznych jest słusznie zakazane prawem.

Czy, Pani/Pana zdaniem, stosowanie kar fizycznych jest słusznie zakazane prawem?

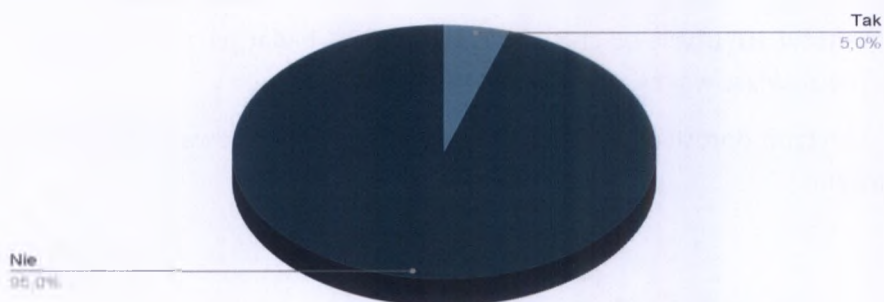
Stosowania kar fizycznych a prawo

Większość mieszkańców uznała, że nie popiera stosowania kar fizycznych, których stosowanie nadal powinno być prawnie zabronione (69%), natomiast część osób uważa, że kary fizyczne nie powinny być zabronione (31%) co jest dość niepokojącym wynikiem.

D. Zjawisko przemocy domowej wśród dzieci

Rodzina jest podstawową jednostką społeczną i więzy łączące jej członków powinny być trwałe, opierać się na poczuciu bezpieczeństwa i zaufaniu. Właściwe relacje rodzinne oparte na wzajemnym szacunku wspomagają dzieci i młodzież do właściwego rozwoju i wysokiej jakości życia w dorosłości. Zapytano zatem uczniów szkół w Gminie Dąbrówka czy kiedykolwiek doświadczyli przemocy fizycznej w swoim domu.

Czy doświadczyłeś/aś kiedykolwiek w swoim domu przemocy fizycznej, w wyniku której miałeś ślady na ciele?

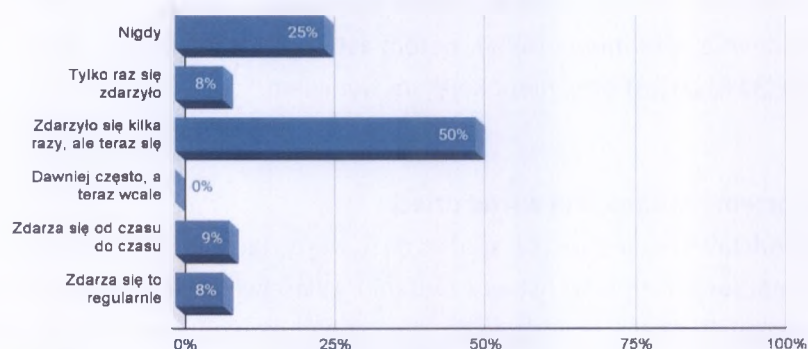

Doświadczenie przemocy domowej w środowisku domowym

Większość badanych stwierdziło, iż nigdy nie doświadczyło przemocy fizycznej w domu. Tylko 5% młodzieży była ofiarą przemocy domowej. Można zatem powiedzieć, że fizyczna przemoc domowa nie występuje lub występuje w znikomym stopniu (co również jest ważne, ponieważ każde jednorazowe doświadczenie przemocy jest osobistym cierpieniem dziecka). Należy wziąć pod uwagę margines błędów w tym pytaniu ponieważ, doświadczanie przemocy fizycznej jest sytuacją traumatyczną i często wiąże się z mechanizmami obronnymi w psychice, dlatego często dzieci jej nie zgłaszają i nie poszukują pomocy.

Poproszono uczniów, którzy zadeklarowali doświadczanie przemocy fizycznej o doprecyzowanie częstości pojawiania się zachowań przemocowych w ich domach z widocznymi śladami na ciele.

Jak często zdarzają się sytuacje, w których masz ślady powstałe na skutek przemocy fizycznej w domu?

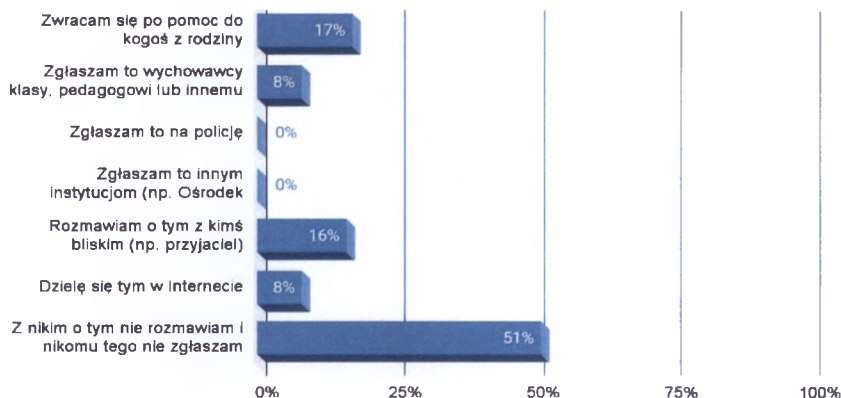

Częstość doświadczania przemocy fizycznej w domu

Dzieci wskazywały najczęściej, że takie sytuacje zdarzały się w przeszłości, ale aktualnie już się nie zdarzają (50%) lub nigdy (25%). 9% nadal od czasu do czasu, 8% regularnie jest ofiarą przemocy w swoim środowisku domowym. Przemoc domowa jest często trudna do wykrycia, bo często nie pozostawia śladów, które mogłyby zauważyć osoby postronne.

Reakcja na doświadczanie przemocy w domu

Co robisz w sytuacjach, gdy doświadczasz przemocy w domu?

51 % dzieci, które zadeklarowało doświadczanie przemocy nikomu nie zgłosiło tego faktu i u nikogo nie poszukuje pomocy. 16% badanych rozmawia o tym z kimś bliskim, np. przyjacielem, a 17% prosi o pomoc kogoś z rodziny.

E. Problem przemocy w rodzinie w świetle danych zastanych

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań konieczne jest zdiagnozowanie i stałe monitorowanie rzeczywistego rozmiaru zjawiska przemocy występującej w rodzinach zamieszkujących na terenie gminy Dąbrówka. Diagnoza została przeprowadzona na podstawie danych przedstawionych w Sprawozdaniu z realizacji zadań w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Dąbrówka za lata 2017-2022, sprawozdań sporządzanych przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za lata 2019-2021.

Jednoznaczne określenie skali tego zjawiska jest trudne ponieważ dane zgromadzone przez instytucje i podmioty, które w swojej działalności mają bezpośredni lub pośredni kontakt z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie (organizacje pozarządowe, ośrodki pomocy społecznej, sądy, policja, placówki oświatowe, prokuratura, komisja rozwiązywania problemów alkoholowych, ośrodki wsparcia) stosują różne formy typologii i klasyfikacji danych. Trudno jednoznacznie określić liczbę ofiar przemocy, które w wielu przypadkach nie składają zawiadomienia o przestępstwie z różnych powodów m.in. obawy przed sprawcą, brakiem wiary w możliwość skutecznego działania wymiaru sprawiedliwości, chęci zapomnienia o doznanej krzywdzie, ochrony sprawców lub osób z nimi związanych przed cierpieniem, wstydu, obawy przed wykluczeniem społecznym i innych czynników. Przedstawione czynniki powstrzymujące przed składaniem zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, odgrywają szczególną rolę w obliczu czynów popełnianych przez osoby bliskie i znajome. Z tego też względu można przypuszczać, że znaczna liczba przypadków przemocy w rodzinie pozostaje nieujawniona.

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem społecznym towarzyszącym ludziom od początku istnienia instytucji rodziny. Na przestrzeni lat różna była akceptowalność tego zjawiska, natomiast nie ma wątpliwości, że przemoc dotyka zwykle osoby najsłabsze, tj. dzieci, kobiety, a także osoby starsze bądź niepełnosprawne.

Według danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Dąbrówce w 2021 roku z powodu trudnej sytuacji życiowej spowodowanej wystąpieniem przemocy w rodzinie skorzystało 29 rodzin (102 osoby w rodzinie). Dane te zawierają liczbę rodzin korzystających z wyłącznej pracy socjalnej mającej na celu poprawę funkcjonowania rodzin w ich środowisku społecznym, świadczonej bez względu na posiadany dochód rodziny. Jednocześnie odnotowuje się spadek ilości rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu przemocy w rodzinie w porównaniu do roku 2020 o 5 rodzin.

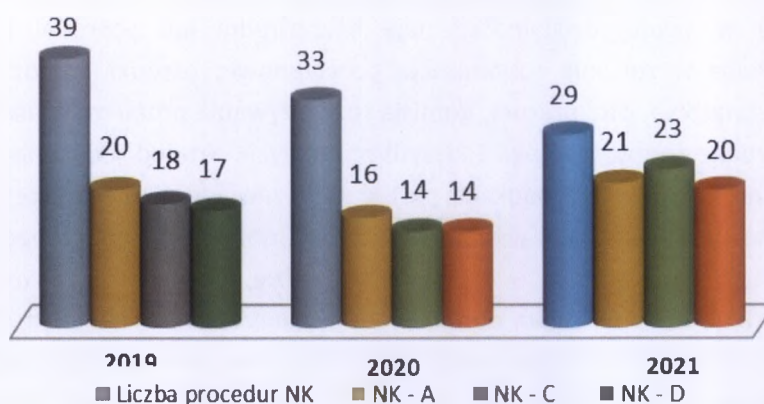
Od 2011 roku na terenie Gminy Dąbrówka działa Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w skład którego wchodzi przedstawiciele ośrodka pomocy społecznej, policji, sądu, ośrodka interwencji kryzysowej, placówek oświatowych, ośrodka zdrowia, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Głównym celem Zespołu jest koordynowanie działań podmiotów wykonujących odpowiednie czynności służbowe na rzecz ochrony ofiar przemocy w rodzinie, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc, diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie oraz rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Dąbrówce zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Zespół Interdyscyplinarny powołuje grupy robocze, które zajmują się pracą w ramach procedury „Niebieskie Karty”, z konkretnymi rodzinami uwikłanymi w przemoc tzn. osobami doznającymi i stosującymi przemoc oraz świadkami przemocy domowej.

Szczegółowy wykaz prowadzonych procedur Niebieskiej Karty zawierają poniższe wykresy.

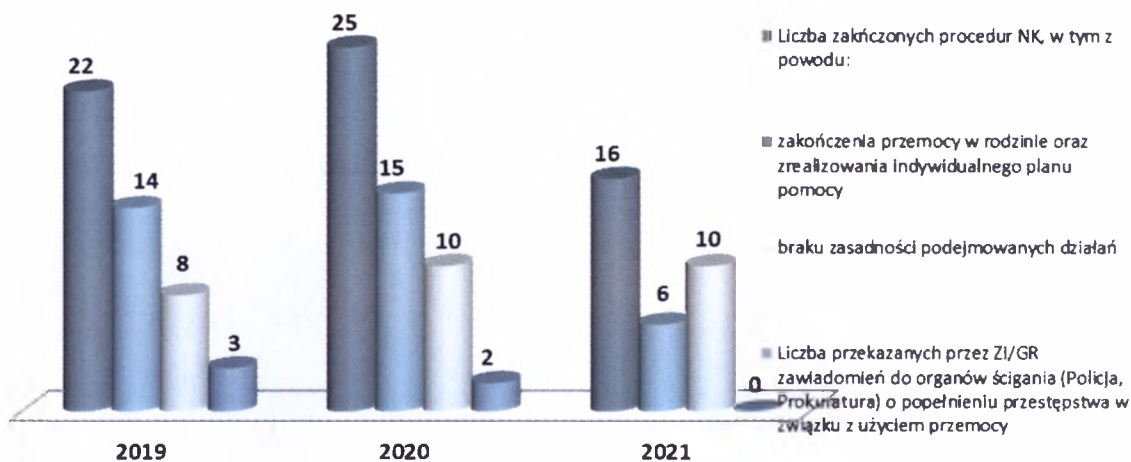
Ilość wszczętych procedur Niebieskie Karty w danym roku jest na podobnym poziomie. W 2019 roku było to 20 wszczętych procedur, w 2020 – 16 i 21 w 2021 roku. Tendencję spadkową należy zauważyć w ilości prowadzonych procedur w danym roku (dane te zawierają liczbę wszczętych procedur w poprzednich latach). W 2019 roku łącznie prowadzono 39 procedur Niebieskie Karty, w kolejnym roku 33, a w 2021 roku 29.

Liczba prowadzonych NK, oraz wypełnionych odpowiednich części NK w latach 2019-2021

Kolejny wykres przedstawia liczbę zakończonych w analizowanym okresie procedur Niebieskie Karty oraz przekazanych zawiadomień do organów ścigania o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.

Liczba zakończonych procedur NK oraz liczba przekazanych zawiadomień do organów ścigania w latach 2019-2021

Z powyższego wykresu wynika, że członkowie grup roboczych kończyli procedury zarówno po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy, jak również z powodu braku zasadności prowadzenia dalszych działań. Natomiast przedstawione dane dotyczące ilości zawiadomień do organów ścigania nie odzwierciedlają w pełni skali zjawiska przemocy tzw. drastycznej. Ponadto członkowie grup roboczych wielokrotnie informowali Sąd Rodzinny w Wołominie w przypadkach ujawnia zagrożenia małoletnich dzieci. Utrzymywano też stały kontakt z kuratorami sądowymi. Często jest tak, że już po interwencji policji sama osoba doznająca przemocy w rodzinie składa w siedzibie Komisariatu Policji w Radzyminie lub w Prokuraturze Rejonowej w Wołominie stosowne zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

Dlatego poniżej prezentujemy dane dotyczące działań Policji realizowanych w latach 2019 – 2021 na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc:

Działania Policji na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc w latach 2019-2021

	2019	2020	2021
Liczba interwencji policyjnych z kategorii "domowych", w tym:	123	121	115
Liczba sprawców przemocy zatrzymanych do wytrzeźwienia	3	4	5
Liczba osób wobec których zaistniało podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie	8	9	15
Liczba prowadzonych postępowań przygotowawczych z art. 207 k.k.	12	12	14
Liczba podjętych działań profilaktycznych podjętych na rzecz dzieci i młodzieży	18	3	28
Liczba wniosków o wgląd w sytuację małoletnich	12	9	7

Źródło: Dane uzyskane z Komisariatu Policji w Radzyminie.

Problematyka przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest wielowymiarowa dlatego w ramach Programu realizowane są zadania mające na celu ochronę ofiar przemocy w rodzinie oraz działania skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie. Realizacja Programu ma na celu stworzenie wsparcia i profesjonalnej pomocy, zmierzającej do zwiększenia dostępności i skuteczności

zorganizowanych form pomocy dla osób uwikłanych w przemoc, a co za tym idzie zmniejszenie skali zjawiska przemocy oraz stworzenia jednolitego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych, bądź uwikłanych w przemoc w rodzinie.

Szczegółowy wykaz wszczętych i prowadzonych procedur Niebieskiej Karty oraz liczbę posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych zawiera poniższa tabela:

		2019	2020	2021
Liczba Niebieskich Kart A - razem		20	16	21
W tym sporządzonych przez:	pomoc społeczną	6	5	8
	policję	9	11	12
	oświatę	3	0	1
	służbę zdrowia	2	0	0
	GKRPA	0	0	0
Liczba przypadków odebrania dziecka z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe (art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie)		0	0	0
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego		5	3	4
Liczba powołanych grup roboczych i spotkań grup roboczych		20/120	16/110	21/111

Opracowanie własne na podstawie sprawozdań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie z realizacji procedury „Niebieskie Karty” za lata 2019-2021

Z powyższych danych wynika, że ponad połowa Niebieskich Kart A w analizowanym okresie została uruchomiona przez funkcjonariuszy Policji (ponad 56% - 32 z 57), pomoc społeczna wszczęła 19 procedur, co stanowi ponad 33%, oświata tylko 4 procedury (7%), ochrona zdrowia – 2 (3,5%) natomiast Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w tym okresie nie uruchomiła żadnej procedury „Niebieskich Kart”.

Ilość spotkań grup roboczych w latach 2019-2021 utrzymywała się na zbliżonym poziomie i wynosiła od 110 w 2020 roku do 120 w 2019 roku. Skład grupy roboczej jest zmienny i dopasowany do aktualnych potrzeb rodziny. Standardowo do grupy roboczej powoływany jest pracownik socjalny, w którego rejonie zamieszkuje dana rodzina, dzielnicowy, przedstawiciel Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciel placówki oświatowej, do której uczęszczają dzieci z danej rodziny oraz specjalista z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W niektórych przypadkach do grupy roboczej powoływani są: kurator rodzinny, który sprawuje nadzór nad rodziną oraz przedstawiciel ochrony zdrowia.

Poniższa tabela przedstawia ilość osób doznających przemocy w rodzinie, jak również osób stosujących przemoc w rodzinie.

Liczba osób dotkniętych przemocą w rodzinie i stosujących przemoc w rodzinie w latach 2019-2021

	Rok 2019			Rok 2020			Rok 2021			Ogółem
	K	M	Dz.	K	M	Dz.	K	M	Dz.	
Osoby doznające przemocy	12	2	12	11	1	4	17	3	9	71
Osoby stosujące przemoc	2	19	0	3	13	0	6	17	0	60

Z w/w wykazu wynika, że znaczna większość osób doznających przemocy to kobiety (40 z 71, co stanowi ponad 56%), dzieci stanowiły ponad 35% ogółu wszystkich osób doznających (25 dzieci), a mężczyźni niespełna 10% (7 z ogólnej liczby 71).

Znaczna większość osób stosujących przemoc to mężczyźni (49 z ogólnej liczby 60), co stanowi ponad 81%, kobiety natomiast niespełna 19% (11 z 60). Nie odnotowano przypadków stosowania przemocy przez małoletnich.

3.4 Zasoby instytucjonalne na terenie gminy Dąbrówka

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy odbędzie się w oparciu o współpracę i zaangażowanie wielu instytucji i organizacji zajmujących się problemami społecznymi. Zasobami umożliwiającymi rozwiązywanie problemów społecznych są:

- instytucje publiczne, samorządowe,
- organizacje pozarządowe,
- pozostałe jednostki.

Do zasobów instytucjonalnych działających na terenie Gminy Dąbrówka można zaliczyć:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Centrum Usług Wspólnych w Dąbrówce
- Komisariat Policji w Radzyminie
- Gminny Punkt Konsultacyjny w Dąbrówce
- Placówki ochrony zdrowia w Dąbrówce i Kuligowie
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołominie
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Zielonce
- Gminne Centrum Kultury w Dąbrówce
- Gminna Biblioteka Publiczna w Dąbrówce i filia w Józefowie
- Sąd Rejonowy w Wołominie

- Powiatowy Urząd Pracy w Wołominie
- Szkoła Podstawowa im. C.K. Norwida w Dąbrówce
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Bitwy Warszawskiej 1920 roku w Józefowie
- Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Guzowatce
- Publiczna Szkoła Podstawowa im. Adeli Goszczyńskiej w Wszeborach
- Przedszkole Samorządowe „Pod Wesołym Ekoludkiem” w Dręszewie
- Niepubliczne Przedszkole „Bajkowy świat” w Chajętach
- Niepubliczne Przedszkole „Wyspa malucha” we Wszeborach
- Ochotnicza Staż Pożarna w Chajętach
- Ochotnicza Staż Pożarna w Dąbrówce
- Ochotnicza Staż Pożarna w Kołakowie
- Ochotnicza Staż Pożarna w Kuligowie
- Ochotnicza Staż Pożarna w Laskowie
- Ochotnicza Staż Pożarna Ludwinów-Józefów
- Ochotnicza Staż Pożarna w Ślężanach
- Ochotnicza Staż Pożarna w Zaścieniach

Organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Dąbrówka:

a. fundacje:

- Ekumeniczna Fundacja ad astra,
- Fundacja Całym Sercem – Nadzieja,
- Fundacja "Dziedzictwo Nadbużańskie",
- Fundacja na rzecz rozwoju edukacji i aktywności społecznej "HARMONIUSZ",
- Fundacja Razem w Chorobie,

b. stowarzyszenia:

- Federacja na Rzecz Reintegracji Społecznej,
- Powiślańskie Towarzystwo Społeczne,
- Stowarzyszenie Kulturalne Mieszkańców Guzowatki im. księdza Ignacego Skorupki,
- Stowarzyszenie "Nasza Wieś",
- Stowarzyszenie "POMOC W DOLINIE DOLNEGO BUGU",
- Stowarzyszenie Rodzicielstwa Zastępczego ISKRA NADZIEI,

c. kluby sportowe:

- Gminny Klub Sportowy Dąbrówka,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Dąbrówka.

W skali lokalnej bardzo ważna jest współpraca władz samorządowych z organizacjami pozarządowymi. Organizacje te działając na rzecz małej społeczności są bardzo cennym źródłem

informacji o oczekiwaniach określonych grup społecznych. Efekty dobrej współpracy będą przekładać się na podniesienie skuteczności i efektywności działań podejmowanych w sferze zadań publicznych.

ROZDZIAŁ 4. PLAN STRATEGICZNY

4.1. Priorytety w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie Dąbrówka

Wnioski i rekomendacje z badań diagnozujących problem przemocy zaprezentowane w poprzednim rozdziale stały się punktem wyjścia do prac nad wyodrębnieniem 4 głównych obszarów problemowych.

Na podstawie informacji zawartych w diagnozie problemu przemocy w rodzinie przeprowadzono analizę SWOT, która miała posłużyć ocenie mocnych i słabych stron gminy Dąbrówka w kontekście przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz szans i zagrożeń, jakie wynikają z czynników zewnętrznych. Analiza ta pozwoliła na ocenę i całościowy ogląd gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz wskazanie jego słabych punktów, które z czasem można przełożyć na konkretne rozwiązania. Pomogła w określeniu priorytetowych obszarów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, a tym samym w sformułowaniu celu głównego i celów szczegółowych Programu.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ działalność Gminnego Punktu Konsultacyjnego ▪ prowadzenie przez placówki oświatowe działań profilaktycznych, informacyjnych i edukacyjnych w obszarze uzależnień wśród dzieci i młodzieży ▪ dobra współpraca służb i instytucji działających w obszarze pomocowym ▪ prowadzenie poradnictwa i podejmowanie interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ podejmowanie działań w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie ▪ współpraca z placówkami pomocowymi i organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie ▪ funkcjonowanie w placówkach oświatowych świetlic szkolnych ▪ prowadzenie różnorodnej działalności kulturalnej pozytywnie wpływającej na rozwój dzieci i młodzieży ▪ rozwinięta infrastruktura sportowo-rekreacyjna i intensyfikacja działań w zakresie kultury sortowej ▪ zwiększenie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska przemocy w rodzinie ▪ rosnące zaufanie do instytucji pomocowych, ▪ możliwość skorzystania z bezpłatnego poradnictwa psychologicznego i prawnego 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ brak działających grup wsparcia dla osób dotkniętych uzależnieniami i przemocą w rodzinie ▪ niewystarczająca ilość dzielnicowych ▪ brak na terenie gminy organizacji pozarządowych zajmujących się uzależnieniami ▪ niewystarczające zasoby mieszkań komunalnych i socjalnych w Gminie ▪ niewystarczająca wiedza mieszkańców dotycząca oferty pomocowej na terenie gminy ▪ trudności w odizolowaniu sprawców przemocy od ofiar, mały poziom egzekucji opuszczania mieszkań przez sprawców ▪ mity i przekonania na temat przemocy w rodzinie

<ul style="list-style-type: none"> ▪ rosnąca świadomość problemu przemocy w rodzinie ▪ organizowanie specjalistycznych szkoleń, spotkań i konferencji ▪ zwiększenie ilości informacji dotyczącej ofert pomocowej dla osób doświadczających przemocy ▪ wsparcie psychologiczne – superwizja dla członków grup roboczych i ZI ▪ organizacja warsztatów podnoszących kompetencje wychowawcze rodziców ▪ działalność organizacji pozarządowej wspierającej rodziny uwiękane w przemoc ▪ organizacja warsztatów wspierających funkcjonowanie dzieci i młodzież 	
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dostęp osób uzależnionych i dotkniętych przemocą w rodzinie do informacji o możliwych formach pomocy ▪ zwiększająca się świadomość społeczna, w tym dzieci i młodzieży, rodziców i nauczycieli na temat problemów uzależnień i przemocy ▪ funkcjonowanie w powiecie organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie ▪ możliwość pozyskania środków finansowych ze źródeł zewnętrznych na realizację programów pomocowych ▪ monitorowanie środowisk uwiękanych w problem przemocy w rodzinie ▪ natychmiastowa reakcja na przemoc ▪ wymiana informacji, dobrych praktyk ▪ postrzeganie przemocy jako problemu społecznego ▪ wzrost świadomości społecznej i chęci korzystania z pomocy ▪ podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się problematyka przemocy (szkolenia dla różnych grup zawodowych) ▪ utworzenie grupy wsparcia dla osób dotkniętych uzależnieniami i przemocą w rodzinie ▪ prowadzenie akcji informacyjnej: broszury, ulotki, plakaty, informacje w prasie i mediach lokalnych ▪ utworzenie zakładki na stronie internetowej gminy dotyczącej problemu przemocy w rodzinie ▪ zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom uwiękany w przemoc 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ obniżanie się wieku inicjacji alkoholowej i narkotykowej ▪ uzależnienia behawioralne ▪ rosnąca liczba osób, w stosunku do których istnieje potrzeba podjęcia działań interdyscyplinarnych ▪ sprzedaż napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim ▪ niewystarczająca ilość specjalistów pracująca z osobami uzależnionymi, współuzależnionymi i dotkniętymi przemocą w rodzinie ▪ niewystarczająca liczba funkcjonariuszy Policji ▪ duży odsetek dzieci i młodzieży deklarujących korzystanie z urządzeń elektronicznych jako formę spędzania wolnego czasu ▪ negatywne wzorce zachowań społecznych ▪ brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy ▪ brak na terenie gminy organizacji pozarządowych działających w obszarze uzależnień ▪ nadmierna biurokracja ▪ wypalenie zawodowe ▪ ukrywanie przez rodzinę aktów przemocy, niechęć do współpracy ▪ bierność świadków przemocy ▪ niewydolność wychowawcza rodzin ▪ bezradność rodzin w rozwiązywaniu swoich problemów, ▪ poczucie bezkarności u sprawców przemocy

4.2. Cele strategiczne i kierunki działań

SKUTECZNY SYSTEM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY

CEL 1 PROFILAKTYKA PRZEMOCY W RODZINIE	CEL 2 KOMPLEKSOWA POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE	CEL 3 SKUTECZNE PROCEDURY INTERWENCYJNE I DZIAŁANIA SKIEROWANE DO OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE	CEL 4 EFEKTYWNA WSPÓŁPRACA SŁUŻB NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
---	--	---	--

Do każdego z powyższych celów strategicznych w ramach Programu przyporządkowano cele operacyjne oraz kierunki działań do celów operacyjnych, umożliwiające realizację założeń dokumentu.

CEL STRATEGICZNY 1
PROFILAKTYKA PRZEMOCY W RODZINIE
CELE OPERACYJNE
1. PODNOSZENIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ NT PROBLEMU PRZEMOCY W RODZINIE
2. REALIZACJA DZIAŁAŃ ŚRODOWISKOWYCH NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
3. ROZWÓJ PORADNICTWA DLA OSÓB DOTKNIĘTYCH I ZAGROŻONYCH PRZEMOCĄ
KIERUNKI DZIAŁAŃ
<ul style="list-style-type: none">○ Informowanie i edukowanie nt przyczyn, form i skutków przemocy poprzez realizację kampanii informacyjnych, rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, plakatów, ulotek itp.) informacja w prasie lokalnej oraz na stronie internetowej○ Realizacja działań informacyjno – edukacyjnych służących ochronie dzieci, osób starszych lub/i niepełnosprawnych przed przemocą w rodzinie○ Działania edukacyjne służące modelowaniu prawidłowych funkcji rodziny i wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców○ Oddziaływanie na świadków przemocy poprzez informowanie o konieczności i sposobach reagowania na przemoc w rodzinie○ Organizacja form spędzania czasu wolnego sprzyjających wzmocnieniu więzi rodzinnych○ Realizacja programów i zajęć profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży m. in. z zakresu radzenia sobie ze złością i agresją oraz konstruktywnego rozwiązywania konfliktów○ Promowanie zabaw, książek i programów wolnych od przemocy wśród dzieci i ich rodziców○ Diagnozowanie i rozwiązywanie konfliktów w rodzinie z zastosowaniem mediacji rodzinnych

- Stworzenie, rozpowszechnianie i aktualizacja kompleksowej bazy danych z informacjami nt instytucji/ organizacji świadczących pomoc rodzinom problemem przemocy
- Prowadzenie i bieżąca aktualizacja zakładki na stronie internetowej gminy dotycząca przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ

- Liczba dystrybuowanych poradników, ulotek, plakatów
- Liczba osób uczestniczących w spotkaniach informacyjnych
- Liczba artykułów prasowych
- Liczba spotkań informacyjno-edukacyjnych dla: dzieci, osób starszych lub /i niepełnosprawnych
- Liczba osób uczestniczących w spotkaniach: dzieci, osób starszych lub/i niepełnosprawnych
- Liczba działań edukacyjnych skierowanych do rodziców (np. spotkań, prelekcji)
- Liczba konsultacji psychologicznych, terapeutycznych i prawnych
- Liczba osób uczestniczących w konsultacjach psychologicznych, terapeutycznych i prawnych
- Liczba grup wsparcia
- Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia
- Liczba informacji w mediach lokalnych
- Liczba wydarzeń informujących o roli świadka przemocy
- Liczba przeprowadzonych programów profilaktycznych
- Liczba uczestników w tych programach
- Liczba rodzin korzystających z mediacji
- Liczba instytucji i organizacji, w których dostępna jest baza pomocowa
- Liczba wejść na stronę internetową

ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ

Wójt Gminy, Rada Gminy, Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki organizacyjne samorządu gminnego, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, placówki oświatowe i kulturalne.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Budżet samorządowy i centralny, inne programy, organizacje pozarządowe.

PARTNERZY

Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, służba zdrowia, Sąd Rejonowy, lokalne media, placówki leczenia uzależnień, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, instytucje kościelne.

OKRES REALIZACJI

2023 - 2026

CEL STRATEGICZNY 2

KOMPLEKSOWA POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY W RODZINIE

KIERUNKI DZIAŁAŃ

- Zwiększenie dostępności do poradnictwa prawnego, psychologicznego, socjalnego poprzez utworzenie Gminnego Punktu Konsultacyjnego
- Udzielenie wsparcia dzieciom i młodzieży z rodzin zagrożonych przemocą domową w ramach zajęć pozalekcyjnych
- Identyfikowanie problemu przemocy w rodzinie poprzez realizację procedury „Niebieskich Kart”

- Informowanie ofiar przemocy w rodzinie o instytucjach i organizacjach oferujących specjalistyczne wsparcie
- Udzielenie pomocy medycznej osobom doznającym przemocy w rodzinie oraz wystawienie bezpłatnego zaświadczenia o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała w związku z użyciem przemocy w rodzinie
- Udzielanie pomocy prawnej, psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej dla osób doznających przemocy oraz zagrożonych przemocą
- Zapewnienie bezpiecznego schronienia ofiarom przemocy w rodzinie w Ośrodku Interwencji Kryzysowej lub innych placówkach
- Udzielenie bezpiecznego schronienia dzieciom doznającym przemocy ze strony rodziców lub opiekunów prawnych
- Ograniczanie skutków przemocy w rodzinie poprzez np. prowadzenie grup wsparcia, grup samopomocowych dla ofiar przemocy w rodzinie

WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ

- Liczba udzielonych porad prawnych, pedagogicznych, psychologicznych
- Liczba dzieci objętych wsparciem
- Liczba Niebieskich Kart
- Liczba osób, którym udzielono informacji
- Liczba osób, którym udzielono pomocy: w tym dzieci ofiar/ świadków
- Liczba osób skierowanych do OIK
- Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia
- Liczba spotkań
- Liczba grup wsparcia

ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja, placówki oświatowe, służba zdrowia, Sąd Rejonowy.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Budżet samorządowy i centralny, inne programy, organizacje pozarządowe.

PARTNERZY

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, instytucje kościelne, organizacje pozarządowe.

OKRES REALIZACJI

2023 - 2026

CEL STRATEGICZNY 3

SKUTECZNE PROCEDURY INTERWENCYJNE I DZIAŁANIA SKIEROWANE DO OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE

KIERUNKI DZIAŁAŃ

- Informowanie sprawców przemocy o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy w rodzinie oraz motywowanie osób stosujących przemoc do podjęcia działań na rzecz zatrzymania przemocy
- Izolowanie sprawców przemocy poprzez zastosowanie instrumentów prawnych w postaci nakazu opuszczenia lokalu, zakazu zbliżania się sprawcy do ofiary
- Kierowanie do programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie
- Prowadzenie działań terapeutycznych skierowanych do sprawców przemocy w tym nadużywających

alkoholu
WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Liczba Niebieskich Kart (część D) ○ Liczba osób wobec których zastosowano nakazu opuszczenia lokalu ○ Liczba osób wobec których zastosowano zakaz zbliżania się sprawcy do ofiary ○ Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno - edukacyjnym ○ Liczba osób uczestniczących w terapii
ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, służba zdrowia, Policja, Sąd Rejonowy, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Budżet samorządowy i centralny, inne programy, organizacje pozarządowe.
PARTNERZY
Prokurator, organizacje pozarządowe i instytucje kościelne.
OKRES REALIZACJI
2023 - 2026

CEL STRATEGICZNY 4
EFEKTYWNA WSPÓŁPRACA SŁUŻB NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY
KIERUNKI DZIAŁAŃ
<ul style="list-style-type: none"> ○ Koordynowanie działań lokalnych instytucji i organizacji w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie ○ Systematyczne diagnozowanie skali i charakteru problemu przemocy w rodzinie, potrzeb i zasobów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie ○ Prowadzenie statystyk służących monitorowaniu problemu przemocy w rodzinie oraz podejmowanych działań ○ Wymiana informacji nt. kompetencji, zadań, świadczonych form wsparcia pomiędzy poszczególnymi służbami odpowiedzialnymi za przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ○ Organizacja szkoleń i warsztatów dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych ○ Udział w szkoleniach, warsztatach, konferencjach i seminariach organizowanych na szczeblu powiatowym, wojewódzkim lub ogólnokrajowym ○ Wzmocnienie współpracy jednostek samorządowych z wymiarem sprawiedliwości i służbą zdrowia ○ Zabezpieczenie środków na obsługę bieżącego funkcjonowania Zespołu Interdyscyplinarnego ○ Organizowanie spotkania pracowników instytucji współpracujących w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie wymiany doświadczeń, konsultacji ○ Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz ofiar przemocy
WSKAŹNIKI REALIZACJI DZIAŁAŃ

<ul style="list-style-type: none"> ○ Liczba grup roboczych ○ Liczba spotkań grup roboczych ○ Liczba przeprowadzonych diagnoz i analiz ○ Liczba Niebieskich Kart ○ Liczba spotkań Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ○ Liczba szkoleń i warsztatów ○ Liczba osób uczestniczących w warsztatach /szkoleniach ○ Liczba wspólnych inicjatyw ○ Liczba instytucji uczestniczących w spotkaniach ○ Liczba osób uczestniczących w spotkaniach
ODPOWIEDZIALNI ZA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Policja, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówki oświatowe, służba zdrowia, Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Sąd Rejonowy, Wójt Gminy, Rada Gminy.
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Budżet samorządowy i centralny, inne programy, organizacje pozarządowe.
PARTNERZY
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, lokalne media, instytucje kościelne.
OKRES REALIZACJI
2023 - 2026

ROZDZIAŁ 5. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do:

- mieszkańców gminy Dąbrówka, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie,
- osób, które zostały dotknięte przemocą w rodzinie,
- osób, które stosują przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- osób zawodowo zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

ROZDZIAŁ 6. WDROŻENIE, MONITORING, EWALUACJA PROGRAMU

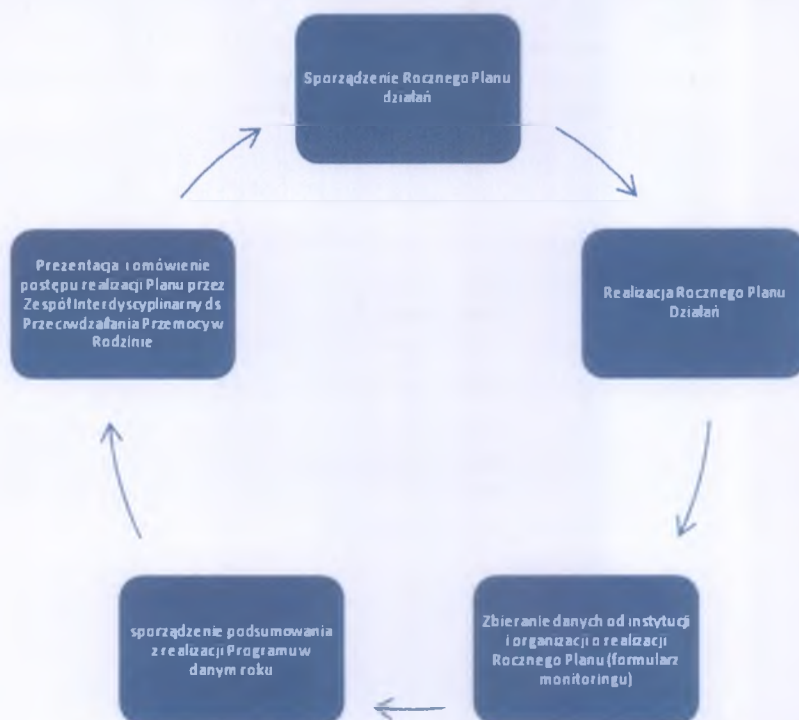
Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie przyjmuje uchwałą Rada Gminy Dąbrówka. Dobrą praktyką przy realizacji Programu będzie stworzenie i wdrożenie Rocznych Planów Działania, które instytucje i organizacje zamierzają realizować w kolejnym roku w ramach swojej działalności.

Monitoring realizacji Programu ma na celu weryfikację czy wyznaczone w dokumencie cele zostały zrealizowane i jaki jest ich wynik. Systematyczna ocena pozwoli na modyfikację kierunków działania w przypadku istotnych zmian społecznych.

Celem ewaluacji jest systematyczna ocena działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie pod kątem następujących kryteriów:

1. Skuteczność - ocena w jakim stopniu realizowane są cele założone w Programie,
2. Użyteczności - ocena w jakim stopniu realizowane działania odpowiadają potrzebom odbiorców.

Dane do ewaluacji zbierane będą corocznie w ramach zaplanowanego systemu monitoringu i posłużą ocenie stopnia realizacji założeń Programu. Poniżej przedstawiono schemat monitoringu i ewaluacji.

Każda organizacja i instytucja podejmująca działania wynikające z Programu wypełni do dnia 31 stycznia każdego roku sprawozdanie z jego realizacji. Na podstawie danych uzyskanych od realizatorów Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przygotowuje do dnia 30 kwietnia każdego roku sprawozdanie z realizacji Programu w danym roku. Wnioski płynące z monitoringu i ewaluacji mają posłużyć zmodyfikowaniu realizowanych działań oraz zaplanowaniu działań priorytetowych w kolejnym roku.

ROZDZIAŁ 7. PRZEWDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą poprzez:

1. Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

3. Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą, w tym:
 - ✓ udzielenie profesjonalnej pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i osobom stosującym przemoc w rodzinie,
 - ✓ zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom i rodzinom doświadczającym przemoc, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy.
4. Podniesienie jakości udzielanej pomocy, w tym:
 - ✓ podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemoc w rodzinie,
 - ✓ zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
5. Zacieśnienie systemu współpracy między instytucjami.

Zasady działania Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

W zakresie udzielania pomocy osobom doznającym przemoc, stosującym przemoc oraz w celu podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemoc w rodzinie niniejszy dokument został oparty na zasadach:

- **wzajemnej współpracy i współdziałania** organów władzy publicznej, organizacji pozarządowych i kościołów oraz związków wyznaniowych, a także innych organizacji, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowania przemoc w i jej negatywnych następstw;
- **jawności działań** organów władzy publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie z poszanowaniem godności osoby;
- **szczególnej ochrony dzieci**, z zachowaniem ich prawa do wychowywania się w rodzinie, poprzez udzielenie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

ROZDZIAŁ 8. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2023 - 2026 finansowane będą z budżetu Gminy Dąbrówka oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY DĄBRÓWKA
Stawomir Rosa